

CERUCIADA ROMÂNII SEMNEAZĂ

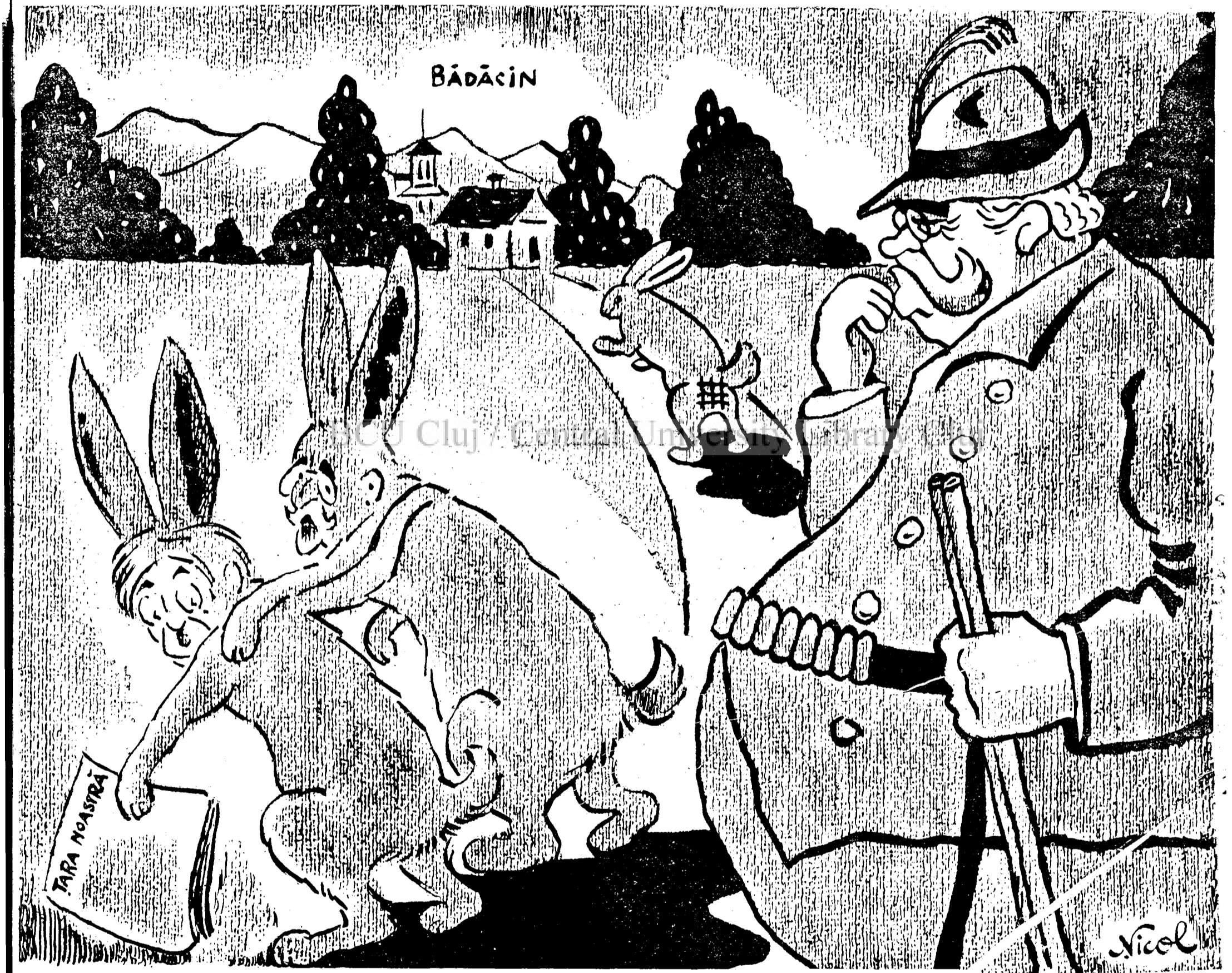
SAPTAMÂNAL DE ORIENTARE POLITICĂ ȘI SPIRITUALĂ

pare JOIA

Director. MIHAIL STELESCU

ANUL I Nr. 30

D-I Vaida și fuziunea Goga-Cuza

sau când alergi după 3 iepuri...

Semnează:

Mihail Stelescu, Sergiu Luca, Vladimir Cavarnali, M. C. Gheorghiu, Ștefan Alexu, Alexandru Zaharia, Ion-Aurelian Manolescu, Mircea Mateescu, Toma Alexandrescu și Alexandru Tăbăcășu.

SPORT — TEATRU — MARGINALE

6 pagini

JOI 4 IULIE 1935

2 Lei

SPORT

Necesitatea Sportului Muncitoresc

Diferența dintre util și necesar, echivalența cu ea a dintre obiectiv și subversiv; un lucru e util, atunci când poate fi întrebuințat cu ușurință și folos în creșterea sau consolidarea altor lucruri.

El poate fi relativ și superlativ, putând deasemenea, să fie o cantitate neglijabilă, în timp ce necesarul dă naștere indispensabilului. Obiectivul ca și utilul, poate fi relativ și superlativ, în gradul în care subversivul e diminuat sau accentuat.

Voi căuta să arăt în rândurile de mai jos, care e utilitatea sportului în viața unui muncitor, și în ce grad constituie necesarul, cu un obiectivism superlativ, explicând în același timp, ceea ce poate constitui subversivul.

A afirma inutilitatea sportului muncitoresc, după cum fac atâția, e absurd — prostia e tot atât de mare sau (în termen științifici) echivalența cu ce-a în care ai pune la index rotunzimea pământului.

Muncitorul din uzină, simte mai mult decât oricare altul, lipsa unei educații fizice — cel puțin — tocmai din cauza muncii ce depune cotidian; s'ar părea că această afirmație e lipsită de logică și iată de ce sportul se confundă cu mișcarea — mi se va reproșa — or, muncitorul face atâtea mișcări în fabrică, încât oricare alta devine inutilă, ba chiar surmenantă.

Ei, dar nu e chiar așa, deoarece sportul se confundă cu mișcarea, dar acea mișcare făcută armonie, rațional, liber, nu ce-a făcută forțat, din necesitatea de a munci pentru a putea câștiga o bucată de pâine; mișcarea aceasta obosește, distruge chiar, fiziceste, pe individ și aici se constată nu utilitatea, ci necesitatea sportului, propriu zis.

Esit din fabrică sau de pe șantier, muncitorul se simte distrus moraliceste, tocmai din insuficiența sa fizică.

Oricare dintre noi, a fost bolnav cel puțin odată în viață, așa că își poate da seama de ce sentimente este călăuzit în asemenea momente; coplesit de aceea deprimare sufletească, survenită tocmai din lipsa de vigoare necesară unui raționament clar, individul nu mai judecă, decât prin prisma suferinței sale, devenind un reacționar, nu din instinct, ci din neputință, fapt care îi deserveste nu numai lui personal, ci și națiunii respective.

Din lipsa acestei vigori, deci, mate în uzină și pretinderea, a luat naștere reacționarismul roșu, nu din dorința de mai bine a omeneții, ci mai mult din egoism, din acea poftă de A FI MAI BINE, BISTRUGAND PE ALTUL OR, nu acesta e scopul.

Pentru înlăturarea acestei eventualități, nu există decât un remediu — primordial — care implințit cu altele de o utilitate superlativă, să dea rezultatul scontat, adică, ridicarea muncitorului la un nivel intelectual superior și posibilitatea de a-și acumula printr-o tehnică educație și practică sportivă, acea cantitate de energie necesară unei spiritualizări sănătoase.

Astăzi, muncitorul esit din fabrică, crede a se întări fiziceste consumând cantități considerabile de alcool, în tavernele lipsite de confort, ner și tot ceea ce ar putea fi igienic; nu

vreau să generalizez această situație muncitorească, majoritatea însă, aceștia sunt și nu din vina lor, ci a acelor ce se pretind a fi mentorii generațiilor respective, fără a reuși să-și justifice cât de puțin pretenția, prin înlăturarea de urgență necesitate.

Nu, nu muncitorul e de vină că nu are unde a se consolida fiziceste; după o zi de muncă istovitoare, el caută să evadeze din acea sferă de suferință, în care forțat se complăce. Și actualmente nu are unde, decât în cărciumă; aici agenții doctinelor utopice fac din ei niște biete carpe fanatice storeându-le cotizații grase, cu cari apoi, își fac siesta prin diferite stațiuni balneo-climaterice, în timp ce cotizanții erapă de foame.

Aceasta e situația la noi, dar aiurea, în Germania, Italia, America, Franța, Rusia?

Uite vedeți, acolo e cu totul altceva; esit din fabrică, muncitorul se îndreaptă spre stadion nu spre cărciumă și acolo, după ce și-a consumat un program bine stabilit, poate face și lectură în sala de bibliotecă.

E drept că nu în toate țările enumerate mai sus situația e atât de fericită, însă, nici, mult prea inferioară.

Un exemplu mai apropiat de

noi, îl constituie Polonia; astfel, la Posnan și în alte centre, muncitorii au stadioane speciale, își pot apropia prin sport acea vigoare necesară unei vieți fericite, și fără a fi roșie.

Ce s'ar putea face la noi? Același lucru, sau dacă statul nu are fonduri necesare creerii stațiilor, fiecare fabrică să fie obligată a-și construi câte un stadion necesar lucrătorilor respectivi, care să fie utilizabil pe orice anotimp.

Acestui stadion i-ar fi — tot obligatoriu — alăturată o bibliotecă, care însă să fie alcătuită sub direcția supraveghere și cu concursul statului.

Aceasta ar fi — după noi — organizarea ideală a sportului muncitoresc.

Și acum, să explic ceea ce ar putea constitui subversivul în această organizare; a) formarea greșită a bibliotecii prin introducerea în ea, a cărților cu conținut incendiar și b) constătuiri politice ostile regimului respectiv.

Acestea însă, pot fi înlăturate prin o întocmire corectă a acestor biblioteci și prin interzicerea altor soiuri de manifestație pe stadion.

Pe scurt, cam acestea ar fi cele determinate de titlu.

TOMA ALEXANDRESCU

Sibiu ori Hermannstadt

In continuarea anchetei începută, mai publicăm spre lămurirea opiniei publice următoarele: Românii sunt palmuții; Statul injurat și batjocorit ca și cum stăutul românesc ar fi o cărpă minoritară.

Zărice vezi grupurile românilor muncitori adunți în jurul ziarului „Cruciada Românismului”, citind, oftând și apoi câte unul răspunde: Dacă n'avem dreptate; avem un suflet în icoana acestui ziar, care împărtașește suferința cu noi!... Ți-e mila de ei și de mila lor desgroz această neferisire în colcănele ziarului nostru, cu aceiași patimă cu care de la individ până la birou plaga minoritară îi tine în lanțul batjocorei cumpărat cu arginți.

Săptămâna trecută un biet muncitor, care a lucrat 30 de ani în fabrica „Fr. Fabrilii” a fost dat afară fără motiv, din care cauză s'a spânzurat. Zilele acestea un băgară a cerut un certificat de apartinență dela primărie; unde un funcționar mai mic l'a rugat să facă cerere întrucât nu-i s'usur român. Această înarumare l'a revoltat pe șeful Maier Iohan; a început să injure legile și stăutul României. Deoarece acesta are și un prieten bun pe Baciul dela Irsp. Muncii autoritățile refiind acasă tac. Străzile și piețele orașului sunt pline de cerșetori din fire cere: orfani văduve, invalizi de războiu și muncitori care nu sunt primiți în nici o fabrică deși avem destule. M'am întreținut cu ei și iată ce-mi spunea un invalid: „Sunt mutilat 100% pentru lărgirea hotarelor țării românești mi-am lăsat carnea și sângele meu ca să îngrase pământul sfânt al scumpei mele țări. Batjocorit astăzi de trădătorii și dezertorii nației mele: am stat pe câmpul datoriei cu onoare. Durerile noastre însă șchioade abea cură, când luri întregi stăm cu azi le simțim cât de dureroasă

pensia neplatită și de pe scările Prefecturii imbrânciți ca niște hoti ce n'am fost, nu suntem și nici nu vom fi.

In timp ce unii sănătoși capătă decorații, titluri și recompense pentru nu știu care bravură din războiu noi rugăm să fim brevetati cu bucată de pâine și un mic adăpost unde să ne așezăm mâinile și picioarele de lemn”.

Urul dintre cei sănătoși îmi spunea că la nici o fabrică nu se primesc muncitori români fără scrisoarea d-lui Regman care este cu bunăvoință numai pentru minoritari.

La spitalul public unde dr. Păcuraru cu soția lui sunt suverani e o adevărată bătaie de joc. Vai de bietul muncitor numai s'dreptele de pe el îl mai ajută, încolțimeri; toți sunt lasi.

Străzile și alte locuințe publice chiar și'n primării în acest județ și astăzi se așează și poartă delumiri săseti ori ungurești.

Societatea de interes „Oastea Domnului” condusă de gardistul de Fer Trița, student dealfel, a fost despărțită cu ceartă, strigăte, injurături s. a. în două: Isus Biruitorul a nobilului gardist care a irselat muncitorii tipografiei cu 17.000 lei și Oastea Domnului condusă de I. P. S. S. mitropolitul Bălan care a devastat biserică din Bungard.

Unde și cui să se plece rugându-se muncitorul?

La toate actele duse în contra muncitorului d. Regman nu lipsește: dece?

Ce mai ai de spus d-le Regman? Asta este datoria d-tale de prefect?

GH. SCOVARZA

D. Gh. Scovarză, roagă pe această cale ca toți prietenii lui Parait Istraci din Sibiu, cei ce au subscris cât și pe doritorii să ia parte la adunarea ce se va ține în localul d-lui Gh. Hisan, Piața Erăzei, Duminică 7 Iulie a. c.

Despre muncitori și invalizii muncii

Putiniți cari au drept la un concediu de odihnă, prin legea muncii, din lipsa unor colonii muncitorești cu o întreținere care să fie suportată de punga lor anemică, tu pot pleca. Dar mai mult decât aceștia, ar avea dreptul la o grijă omenească, invalizii muncii, acei urizari din întreprinderile industriale, cari au contractat diferite boale care le macină sănătatea.

Câți din multimea celor cu reumatisme cronice, cu boli de piept, stomac sau rinichi pot pleca într-o stațiune climaterică sau balneară pentru refacerea unei sărăcății subrezite, spre binele familiilor lor și a societății? Drumul lor în nrajmă concediilor de vacanță, e drum de calvar: drum între biurocratiile patronilor și Casa muncii. Sunt trimisi dela Ana la Caiata. Chiar medicii cororațiilor sunt pusi în situația de a nu putea face tot binele, peste capul șefilor de biuroa a patronilor și peste fruntea încrețită a inspectorilor dela corporații. oameni tare nervoși și înzestrați cu burtă și chelie.

Muncitorul care întreține cu cotizația lui suptă sângeros dintr'un salariu de mizerie o armată de biurocrați tembelași și aroganți nu numai că nu i se dă șansa de a-și prelunge o existență tragică, dar e renezit nur și simbul. Aceste mizerii iau aspecte urâte în marile orase industriale.

Zărice acestea em stat de vorbă cu doi lucrători din satele cari băteau scările Corporației. Unul, înstător de apă și gaze, iar celălalt, brutar. Amândoi invalizi și muncii. Primul a fost operat de 4 ori de anendință mulerentă, boală cântătată în timpul lucrului. Din cauza anemiei în care l-a adus boala aceasta în primăvară a isbucnit și un reumatism poliarticular care l-a pus viața în primejdie, reumatism pe care îl avea în stare latentă de vre-o doi ani și pe care l-a căpătat prin subsoluri prin erori sau ovinite unde trebuia să facă instalație de apă sau gaze. Acum, abia se târâște și se roagă pe la corporație să fie înscris pentru băi la mare. Rămânțea lui este însă zadar.

Teatrul de vară al „Ligii Culturale”

Strădaniei de fiecare clipă și de fiecare zi, — pentru consolidarea noastră culturală — a prof. Nicolai Iorga l-se poate adăoga o nouă biruință cu înfrimarea noului Teatru de vară al „Ligii Culturale”.

După activitatea înfloritoare a fostului Teatru Popular, — care ar fi putut vieții în condiții admirabile și cu reale folosuri naționale și culturale, dacă „numiții” soareci de culise, nu vedeau la temelia lui, — noul teatru, suntem siguri, va înlocui o nouă pagină în istoria Teatrului românesc, mai ales că în fruntea ansamblului stă marele artist V. Brezeanu.

Grădina așezată în plin centru al cavalierei, preturile populare, alcătuirea repertoriului și valoarea artistică a actorilor angajați, ne îndreptățește să credem aceasta.

Afisele albastre linite pe placardele Capitalei, anunță deschiderea stagiunii pentru Vineri 5 Iulie a. c. cu piesa d-lui prof. Nicolai Iorga „Sarmală, amicul poporului”.

Distribuția cuprinde pe valorii artiști, d-nii Const. Hoang, St. Carabin, dela Teatrul Comediei, C. Mortim, Violeta Sultin, N. Baltasin, G. Acsente, D. Mercanu, dela Teatrul Național și elemente din afară ca: P. Patrascu, I. Maxim, Bejan, etc.

Nu trebuie să uităm angajarea d-ilor: Cecilia Bărbulescu, Nella Mircescu, Vera Milicescu,

nică. Nu a fost trecut pe tablou fiindcă pe vremea aceea el era încă pe patul spitalului. Acum un an fusese pus, dar suplimentar, și n'a avut loc. Si iată o tinerețe de 21 ani care se prăpădește din vina nimănui și a tuturor după 7 ani de muncă și cotizații la Asigurările Sociale.

Al doilea, brutarul, bolnav grav de rinichi și anemiāt în ultimul grad, candidat la tuberculoză, abia se târâște între casă și patron. Nici-o speranță și pentru el, ca pentru mulți...

— Vezi d-ta, nu mă doare că mă duc de pomana dracului Mi-e de cei trei copii ai mei cari vor muri de foame — îmi spune acesta cu lacrimi în ochi.

Aceiași soartă și la o altă categorie de muncitori: învățătorii. În fiecare an, un număr destul de însemnat dau tribut vieții. Alții, ies slăbiți, surmenați, bolnavi. Numărul cel mare îl dau cei tineri și săraci. Si față de această situație, nici-o inițiativă să ajute, să vindece un rău. Să nu se spună de nu știu care sanatoriu comunist didactic dela murte sau de la mare! Acolo se instalează din vreme ceii cu „rude” la Erusalimul asociației. Si desigur oameni care și-ar putea plăti aiurea îngrijirea de care au nevoie, dacă cu. Cei cari bat și au nevoie de o îngrijire sau de recreație, vin totdeauna prea târziu când locurile sunt ocupate.

Invățătorul tânăr și sărac e sorțit să-și înflorească mai departe batista cu sânge, în lungul occantei de noră sau să suferă noră la urmă nitresia unor oameni care au făcut din solidaritatea dascălilor o trembulină pentru vânarea unor situații politice și au intronat în multe locuri, spiritul de gașcă.

Un muncitor în caz de boală gravă, tot are paliativul unei asistente gratuite; învățătorul nu are nici atât, cu toate că plătește o cotizație lunară asociației năru altă mici retineri care-i sfârtecă lea de mizerie.

Si toate acestea sunt servite de un biurocratism sătul îngâmfat, idiot, insensibil la marile dureri omenești.

STEFAN ALEXIU

Teatrul de vară al „Ligii Culturale”

Brateș etc. care vor sustine frumoase roluri în piesa d-lui Iorga.

Rolul titular va fi interpretat de d. V. Brezeanu care la premiera acestei piese la Teatrul Popular, a avut o remarcabilă creațiune.

Jela centru de studii al „Cruciadei”

Vineri 21 Iunie a. c., a vorbit la Cercul de Studii al „Cruciadei Românismului” d. Const. Barcaroiu despre: Problema muncitorească și Cruciada.

În fața unui numeros public, d. Barcaroiu și-a dezvoltat interesantă sa comunicare, comentată la urmă de unele lămuriri ale conducătorului „Cruciadei”, d. Mihail Stelescu.

Vineri 28 Iunie a. c., a vorbit d-l MIHAIL STELESCU despre „Intelectualii și Cruciada”. Intelectualii s'au prezentat la Cruciada, care a evocat figura lui Vasile Iarvan, dela a cărui moarte s'au împlințit 8 ani.

Ultima sedință din primul ciclu de comunicări al Cercului de Studii va fi Vineri 5 Iulie 1935, orele 8 jum. n. m., când va vorbi d. Mircea Mateescu despre Sensul frumosului și Cruciada.

Francmasoni și Cărvunari Atitudine basarabeană.

Intr'unul din numerele trecute ale „Cruciadei” dl. D. V. Barnovschi, distinsul scriitor, îmi răspunde articolului meu despre „Națiunea Europeană” sau mai bine zis răspunde următoarelor rânduri prin care îl îndemnam să vină la luptă lângă noi:

„Lasă Europa d-le Barnovschi, vino lângă noi să ridicăm această țară, s'o unificăm sufleteste, așa cum nu este”...

Și dl. Barnovschi cu o sinceritate pe care i-o admir ne-a arătat în 7 puncte „raționalismul” Domniei Sale pe care îl socoate un greu balast pentru dinamismul idealurilor noastre.

Și cu eleganța D-sale obișnuită, dl. Barnovschi încheie răspunsul spunând că și în cazul când ne-am retrage îngroziiți în fața afirmațiilor făcute, totuși Domnia Sa ne va prețui mâna care va apuca lanca ca să-l atace, deoarece, o crede „o mână loyala”.

Cu toate că într'adevăr nu avem aceleasi vederi în cele 7 puncte din răspuns, totuși cu aceeași furtună sănătoasă a entuziasmului nostru, nu vom trece în apărare pentru a apuca „lanca”, ci vom pătrunde cu inmul tineretei noastre, în cuprinsul acestor puncte fatidice ca număr, dar interesante, și credem că până la urmă judecata lor, alături de unele prejudecăți ale noastre vor arde pe același rug al purificării, sub flăcările unei dăruiri totale pe altarul Românilor visat de noi și de precursorul nostru Panait Istrati.

Voi trece peste punctele 1, 2, 3, 4, 6 și mă voi opri în fugă asupra punctului 5 pentru a discuta pe larg punctul 7.

Spunea dl. Barnovschi la punctul 5: Că nu sunt antisemit. Socotesc că evreii au fost în decursul vremilor agenți de înfrățire ai popoarelor (cam fără să-și dea seama) în mai mare măsură decât au fost cauză și susținători ai războaielor. Mai cred că evreii cetățeni români (care bine înțeles nu pretind să fie în același timp și cetățeni ai Palestinei) sunt în mijlocul nostru niște prețioși ANTRENEURI: avem nevoie să ne însușim unele calități evreiești, ba chiar și unele din defectele lor, necesare propășirii noastre”.

Noi, socotim cuvântul „antisemiți” adresat nouă drept o insultă. Și să nu surprindă pe nimeni aceasta de oarece ea derivă din mândria noastră de români perfect conștienți că suntem un popor vital, creator, vițeg și cu o rezistență încercată de milenii, în fața cărora toți cei ce ne-au atacat au trebuit să se plece sau să plece.

Nu suntem într'o țară semită ca atunci când intrăm în vr'un conflict cu semiții să ni se spună antisemiți.

Suntem în țara noastră, Români și acei ce intră în conflict cu aspirațiile românismului el este un antiromân. Să ne dovedească evreii că sunt Români și se confundă cu aspirațiile românismului și noi nu vom avea nimic de zis, dar atunci când vor intra în conflict cu comandamentele sociale, morale și istorice ale neamului nostru îi vom socoti antiromâni, deci dușmani. Nu noi avem de ales a fi în țara noastră antisemiți sau nu, ci ei au de precizat o atitudine: românească sau antiromânească.

Acesta este certificatul pe care îl cerem, nu cel de botez.

În ce privește valoarea lor ca antreneuri, nu avem nevoie, deci în geneza neamului nostru avem pe antreneurii cei mai deosebiți ai omenirii, care trăiesc și azi cu noi și în noi, prin operele lor nemuritoare și sângele latin ce ne pulsează în vene.

Acolo unde însă mărturisirea d-lui Barnovschi devine gravă, e la punctul ultim unde declară că e franc-mason, mândru

de frățietatea sa masonică și de filiațiunea sa din căvunarii moldoveni de formație spirituală masonică.

În această mărturisire se găsește un fapt: D-l Barnovschi e mason și un neadevăr: Cărvunari de formație spirituală masonică.

Pentru primul fapt, l-am admirat pe dl. Barnovschi de curajul avut și cred că o fi nemulțumit tare mult pe „venerabilul” Mihail Sadoveanu, (cel cu 13 tacămuri la masă, cu 13 rânduri de haine și cu întregul șir de burlești superstiții) de a fi divulgat „secretul”.

Dar eu îl știu pe d-l Barnovschi mason abia de vr'o doi ani de zile și devenit mason nu în baza aprofundării unei doctrine sau vr'unui studiu amănunțit, ci pur și simplu în urma invitației d-lui Sadoveanu, sub pretextul că toți oamenii mari sunt masoni (!).

Dar ce poate ști dl. Barnovschi din tainele masoneriei? În doi ani de zile chiar grațul 32 dacă îl pozezi e însă întâia treaptă inferioară de „uceniei” sau „calfe”. Pentru a deveni „mare inițiat” e necesar un timp de observație și de pregătire pentru a distruge pas cu pas și momentele „naționaliste” întinse la primirea în „loje”.

Oare crede dl. Barnovschi că a ajuns să cunoască toate tainele masoneriei? Și „taine”, există, deoarece masoneria e „secretă” și în lojile superioare nu pot pătrunde „inferiorii”. Doar „praznicul” are grijă ca înainte de ședința lojii să anunțe pe răspunderea lui că în loje nu s'a strecurat nimeni străin și nici în un „grad inferior”.

Deci scotese dela început intrarea în masonerie a d-lui Barnovschi ca o inducere în eroare. Astfel dacă d. Barnovschi ar fi studiat operele lui Joinin, Maljanski, Marques-Rivieres, Léon de Poncins, dr. Paulescu etc., etc., cred că n'ar fi aderat niciodată la masonerie, căci iată ce spune L. de Poncins în: La F. M.

După ce enunță exact principiile pentru care spune că luptă și d. Barnovschi. Poncins exclamă:

„Cine nu s'ar simți cuprins de respect și de emoție la enunțarea acestor frumoase formule. Dar vom vedea mai la vale, CU CATA IPOCRIZIE ȘI CU CATA SIRETENIE (vezi D-le Barnovschi) au fost ele realizate într'o imprecizie armonioasă și voită, astfel ca să se ascundă o activitate profund constructivă”.

Deci iată de ce rămânem ferm convinși că Dl. Barnovschi nu cunoaște dedesupturile.

De altfel masoneria obișnuiește să-și recruteze o serie de membri din persoanele marcante ale diferitelor națiuni, cărora nu li se desvăluie niciun secret, ci sunt ținute mereu în credința că masoneria e o societate esențialmente filantropică, filosofică și progresivă, caută adevărul, morala și practica solidarității, etc.

Aceste personalități pe bună credință ca și Dl. Barnovschi vor lua foc cu gura și vor apăra Francmasoneria, în necunoștința tenebrelor nedesvăluite. Și astfel cu nume pompoase ca armament, și cu apărători de asemenea talie, adevărații masoni, destructorii creștinătății și uneltorii umbrelor vor țina mai departe în întunecimea faptelor de dărâmare a civilizației creștine.

Iar acum neadevărul. Cărvunarii și Masonii nu sunt tot una.

Încearcă într'adevăr Louis Blanc să ne facă să credem că partea militantă a Masoneriei ar fi Carbonarii, dar faptul nu corespunde realității.

O spune Charles Nô, în „Les Carbonari ou L'Italie en 1829 la pagina 5-a: „TOUT AUTRE ETAIT LE CARBONARISME”

În timp ce Masoneria prin Malapert spunea că: „brățele

noastre sunt deschise tuturor convingerilor. Noi nu dăm nici o formă Marelui arhitect al Universului, noi lăsăm fiecăruia libertatea de a gândi ceea ce vrea”. Carbonarii spune Charles Nô, recunoșteam pe Isus Hristos ca șef suprem, în recunoșteam creștinește ca fiu al lui Dumnezeu. La deschiderea ședințelor lor Mântuitorul era invocat mereu atât El cât și apostolii săi.

Se vede ce caracter religios avea Carbonarismul, spune Charles Nô, și cât se găsește de departat de deismul filosofic al Francmasoneriei.

Faptul că există o oarecare asemănare în obiceiurile ședințelor și în denumirea ierarhiilor nu poate fi decât influența timpului și mediului mistic și romantic în care s'a dezvoltat carbonarismul.

Carbonarii luptau pentru o constituție și pentru libertate de sub jugul tiraniilor, dar nu universal ci național. Un fruntaș al Carbonarilor înainte de a fi executat a strigat de pe esafod: Italiani, nu credeți niciodată în promisiunile străinilor.

Ar putea vr'odată întrebuița vreun franc-mason cuvântul „străin”?

Iar unul din jurămintele carbonarilor era „de a jertfi averea sa și chiar viața sa cauzei libertății și PATRIEI”.

Faptul că la un moment dat acțiunea masoneriei cu a carbonarilor pare a se confunda, nu e decât tendința precisă a masoneriei de a lua din mâinile carbonarilor conducerea redemptărilor naționale pentru ai da linia gotită de masoni. De aceia carbonarii dispar odată cu anul 1832 și încep pe mâinile masoneriei care duce mai târziu la revoluția franceză cu „cuvântul rațiunii” precept de bază al masoneriei.

Iată deci că pe când francmasoneria e anti-creștină și vrea să înlocuiască creștinismul prin: acea „etică sau interes” deasupra religiilor cum spune d. Barnovschi însăși, în acest timp carbonarii sunt bunii creștini, mari patrioți și i-au purtat în suflet pe Isus Hristos.

Deci d. Barnovschi, ori e cărvunar ori e mason.

Amândouă nu se poate decât trădând pe una din ele. Ori, d. Barnovschi se socotește întâi cărvunar, deci nu pe masonii îi are a trăda ci pe cei mai mândri înaintași ai săi.

Nu e locul să discutăm și să aprofundăm masoneria pentru ai demonstra d-lui Barnovschi veracitatea tezei noastre, de aceia m'am oprit asupra paralelei dintre cărvunari și masoni fiind mult mai concludentă pentru d. Barnovschi.

Noi Cruciati sântem anti-masoni, deoarece sântem creștini.

Prin creștinismul nostru iubim pe om și luptăm cu răvnă pentru ridicarea patriei noastre.

Sântem un mănunchi de vizionari ai apoteozei neamului nostru, pentru care vom jertfi totul ca în jurământul cărbunarului amintit.

Vom săpa chiar în piatra nesimțitoare a sufletelor celor ce ne înconjoară, vom suferi arșița nepăsării mediului inconjurator, vom cădea unul câte unul, poate cu târnăcopul străduinței în mână, dar vom muri mândri că din jertfa noastră se va plămădi România ideală, vișată de noi.

Rămâi acolo la masonii d-tale d-le Barnovschi dacă vrei. Cu ședințele lor pline de forme și lipsite de țință și avânt, rămâi alături de Sadoveanu, ca să fi o poză în plus în galeria păpușilor de muzeu, în timp ce noi cu exemplul jertfei sublime de pe Golgota în ochii vom tăia drum de lumină românismului.

Și strămoșii d-tale, cărvunarii cred că în clipa cea mare vor veni cu steagurile lor revoluționare, alături de strădaniile

Vieța basarabeană după Unire, s'a mărginit să învieze preocupările intime, să dea soluțiuni practice locale, fără răsunet în manifestarea politică și spirituală a țării. Deaceia am fost remorca trasăorbește încărcată cu poveri mari, împinsă pe toate liniile de circulație politică.

Câteva conștiințe, în favoarea cărora pleda un hazard desăvârșit al istoriei, pentru ca să-i înalți la conducerea provinciei, au provocat surâsul și compătimirea unei țări întregi.

N'am asistat decât o singură dată la afirmarea substanței noastre sufleteste, la desvelirea materialului nostru adânc uman, la ce gheară sintetică și creatoare, care ne distinge fundamental, istoricește, de substanța sufletească a celorlalți. Bucuria această a victoriei, s'a împrăștiat la năvavla nuliților.

În cadrul tuturor partidelor politice care au guvernat țara după războiu, s'a acuiat câte o reptilă politică, tărăndu-se desigur până la banca ministerială. Mirajul savuros, și ispititor al puterii, a anulat complet valoarea bunului simț. Au iubit cu poftă să abdice dela cele mai elementare obligațiuni morale, pentru a se specializa cu perseverență în tirșul compromițător după fast și perversă conducere politică. S'au deprins, uimitor de rapid, să uite strigătele îndurerate ale celor care i-au trimis să-i reprezinte la conducere. Improvizaji călători pe arena politică, adoră salturile trădării, caracteristice profiturilor de rând. Se complac să sfideze buna cuviință, să înăbușe toate forțele spirituale proaspete, ca să nu le întunece personalitatea falsă, să tragă profit din mizeria și nenorocirea a lor săi, să se umilească și să se lamenteze când simt că-i apasă călcăiul distrugător al adversarului și să se strecoare ca viermii printre erupături, să descompună organismele vii, dinamice, să imprime prețutinderi pecetia absurdei lor rațiuni.

Acest deznodământ nefast, nu va fi decât un torpilor decisiv pentru propria lor existență politică. Nu ne simțim solidari cu ei. N'avem nici un cuvânt ca să încercăm a le justifica acțiunile și urmările lor. Sântem pe baricada noastră, drept și neclintii. Între noi, nu mișună nici un cap gol, dintre cele care au condus până acum, Sântem otrăvâți pentru ei. Glasul nostru vibrant, este trompeța care anunță marșul lor funebru. Ne pregătim să facem ultimul drum, cu ei în brațe, perfect convinși că stărvul îngropat sub țărână, nu va mai clinti din convingerea noastră mare.

Este ultima noastră datorie creștinească. Ce au făcut până acum pentru cultura și arta acestei țări? Unde este contribuția lor științifică și artistică. Arățați-mi o valoare superioară, a cărei manifestare să afirme originalitatea unei concepții singularizante a unei creștii! Arățați-mi pictorul care-și iubeste romantic până la înălțimea unei realități revelatoare! Muzicantul por nit să imbine șerul crivățului cu arșița dogoritoare a verii, ritmul leneș al mișcărilor interioare, simținea deprimentă a oamenilor de aici!

N'am întâlnit suportul concepțiilor, de unde să fășnească cu violență, cotidiană a vieții, sudoarea neagră a obrazului, fruntea îngâdurată de oboseala privirii ridicată să descifreze taina, dincoto de înălțimea strălucitoare a stelelor.

N'am întâlnit suportul concepțiilor noastre, mari, tencuite cu înfigurare, între paginile unei cărți compacte. N'avem cu ce să ne prezentăm în rândurile alimentatorilor culturii neamului.

Nu putem bate la porțile inimă-

noastre și s'ar putea răsbuna poate că și-ai călcat jurământul!

Noi am pornit o Cruciadă sfântă d-le Barnovschi, cine vrea să vină la noi se leapădă de șapana și-l îmbracă pe Isus.

MIHAIL STELESCU

nui, fiindcă n'avem nici o valoare în mână, să ne justifice îndrăzneala, Vieța de trântori, seacă și proastă, poate oferi satisfacție creștinilor îmbătrâniți, sufletelor corupte.

Nouă, însă nu!

Capul gol al cutăruia a compromis valoarea unei manifestări puternice. Din creșterul lui gelatinos, din învățătura superficială, însușită la periferia cutării oraș de provincie, a crezut că poate ridica glasul să ceară darul unui popor și să capete admirația începutelor sale producțiuni. Dintr'un aluat inuman, lipsit de însușirile care înlătură materialul inutil, a crezut că poate clădi o operă și o concepție.

A clădit însă pe nisip, iar vântul a furat acoperișul, și au rămas toate neterminate și pustii...

Ne putem angaja noi, ridicăți între alte ziduri, cu privirea răsfrântă spre zări nelimitate, să continuăm ce n'au putut să ducăze ei?

Când avem o realitate rușinoasă, nu e pentru noi o rușine dublă să o adoptăm și să nu îndrăzvim să o scuipăm! Nu ducem un stărv pe umeri, cu toată dorința noastră de a nu ne contamina? Noi refuzăm lucid să urmărim liniște vagi, trasate de înaintașii noștri aici în Basarabia și formăm o nouă falangă de luptători. În această atitudine de negație, ne regăsim pe o poziție nouă.

Sântem foarte numeroși. Nici nu bănuim cât de numeroși sântem!

Faptul că sunt și din vechea falangă de luptători, sântii și scârbiți, este o dovadă că atitudinea de negație a tineretului basarabean, este justă și creatoare.

Sântem tari, prin faptul că vedem limpede. Sântem tari, fiindcă avem convingerea neștrămutată că se impune o ruptură definitivă cu trecutul. Sântem tari, fiindcă în sensul acțiunii noastre, pledează energia tânără și forța noastră morală. Sântem tari, fiindcă vom merge uniți, Carul greu al provinciei îl vom urni împreună, în vom croi drum drept, cum n'a avut până acum.

Individualitățile false, care au negat până acum spiritul creator al forței morale, vor cădea din pricina acestei convingeri, caracteristice sufletelor compromise și fără elan. Forța morală n'a încalzit niciodată inima lor muribundă. N'au alimentat acțiunile lor particulare și publice, cu magia acestei puteri care fortifică enorm.

Astăzi piedestalul crapă, iar ofensiva tineretului devine periculoasă. Care sânt armele noastre care nespăimântă?

Nu vrem să ne supunem! Ați înțeles? Poate bănuim o atitudine de anarhie precoce? Fie, dacă nu puteți înțelege mai mult, Sub această atitudine însă, nu ascundem nimic criminal. Nu vrem să atentăm cu glonțul, fiindcă în tractoria lui periculoasă, nu ajunge la țintă și nu rezolvă nimic.

Glonțul este pentru lupi și alte animale de pradă. Noi sântem oameni.

Poziția această ne ferește de a adera la convingerile și acțiunile înaintașilor. Ea ne izolează pe o culme, de unde avem perspectiva totală a angrenajului și de unde urmărim perversităților lor condamnable.

Ne învățăm să studiem planul nostru de atac, pentru ca să-l pornim o singură dată, decisiv, pe unde ei sânt nuli și condamnați de masse.

Sântem sinceri, buni și plini de elan! Ni s'a urât cu minciuna, otrava asta risipită în politică și cultură. O vom scoate cu rădăcinile și o vom arde. Ea amorțește organismul și seamănă răutate. Avem un deșgust teribil pentru cei care o practică...

Le vom desluși toate cu vioiciune cu pătrundere.

Camarazi din Basarabia, ridicați dreapta în sus și răspundeți: Prezent!

VLADIMIR CAVARNALI

Intîmpinarea unor P. T. T. iști

In numerile din urmă 23-26 inclusiv ale ziarului dumneavoastră, a apărut de câțiva timp articole semnate de d-l Marius Bejan referitoare la Asociația funcționarilor P. T. T. și în special la adresa prezidentului acelei asociații, d-l inspector C. Petrescu, care crezându-se usturat de tot s'a scris, a acționat în judecată ziarul dv. — recte d-l Marius Bejan, — care merită laudele funcționarilor de bună credință și cinstitii dela P. T. T. asupra afirmatiilor exacte de până astăzi.

Constituiți și noi într-o adunare intimă, vă rugăm să autorizați pe inimosul domn gazetar Marius Bejan, a duce mai departe această campanie dorind ca în rândurile de față să vedeți cum un întreg corp funcționaresc se sbate sub teroarea colegului lor — inspector Petrescu — și a agenților săi, pe care noi petetiștii îi numim „banda Petrescu”, amenință cu destituirea, mutarea, și alte multe ciudățenii, pe acei ce nu se înscriu în asociația lor.

Toți acești domnișori din banda Petrescu, caută ca în calitățile lor de conducători ai Asociației P. T. T. să stoarcă bani de pe la funcționarii p. t. t. iști sub formă de cotizații, de pe urma căreia vor să-și asigure o sursă de trai, ducând-o de răpă, cum au mai dus și alte societăți pe unde a trecut această bandă vroid acum să profite de pe urma și acestei asociații și să se înfrupte din plăcinta cu carne și cu brânză a democrației, prin demagogii!

In Capitala acestei țări, funcționarii p. t. t. iști s'au împărțit în două tabere; iar în provincie cei mai mulți amăgiți de făgăduelile demagogice ale voiajorilor cari se perindă în deplasări prin țară, fie pe bază de abonamente pe C. F. R., fie prin vagoanele ambulanzelor postale, cari au ajuns să fie tramvaiele aceluia cari n'au abonamente pe C. F. R. și în morții să-și pună în aplicare planul și consemnul, prin propagande demagogice și bolnave.

Ne rezervăm dreptul de a întreba prin domnia-voastră pe acești domni, conducători ai asociației P. T. T. cari în virtutea funcțiilor lor ocupă în această administrație și înarmați cu abonamente pe C. F. R. voiajând pentru astfel de chestiuni: — „nu își neglijează ei serviciile și interesele superioare ale țării, precum și ale administrației P. T. T., care trebuie să se bucure de încrederea publicului?”

De trei luni de zile, de când și-au pierdut capul acești conducători ai presupusei asociații, care nu este a tuturor petetiștilor; — nu cred ei că activitatea în direcția serviciului, este falsificată prin aceea că, în tablourile de activitate în serviciu le înscriu ca zile de activitate și încasează sume de bani, sub formă de diurne?

Cine îi susține și tolerează pe acești demagogi? D. ministru de resort și d-l director general, care cunoștință despre toate acestea și în caz afirmativ, ce măsuri înțeleg domniilor lor, să ia față de aceste elemente dăunătoare țării și instituției din care fac parte?

In aceste vremuri grele, se impune în primul rând să-și cântărească bine cuvintele ca și faptele, căci o vorbă aruncată în vânt, poate face printre noi, atâtea rele nebănuite.

Colegii noștri din provincie, sunt zăpăciți de știrile și comunicările ce li se fac prin ajutorul telegrafului, cari a ajuns difuzorul lor, de care se folosește în permanență pentru demagogiile

lor, în timp ce telegramele de interes ale marelui public, stau în suferință.

Aparatele telegrafice din Capitala țării în loc să fie în permanență întrebuințate în slujba intereselor statului și ale publicului nostru, a intrat în stăpânirea unei bande care nu este de bună credință și urmărește gânduri ascurse de comun acord cu unii conducători ai oficiilor telegrafice din țară, speculând credința raivilor prin demagogii, de câțiva intereseți și cointereseți.

O anchetă s'ar impune, spre a se stabili cine îi susține și îi îndeamnă, deși noi cei mulți cunoaștem toate dedesubturile și politica dumnealor murdară și necuvincioasă căci dacă ar avea un pic de dragoste de țara aceasta, nu ar face ce fac acești demagogi ordinari cu trecuturi pângărite.

Nu d-l d-l inspector C. Petrescu — șeful bandei, al cărui obraz nu roșește niciodată — este autorizat și în măsură, să dea pe d-l Marius Bejan, vrednicul dumneavoastră ziarist, în judecată, căci nu are autoritate morală.

Noi petetiștii, cunoaștem bine omul acesta și pe cei ce-l înconjoară, pe acest colaborator al demagogilor, și sperăm că conducătorii dela carul Statului, nu-l vor ierta și în curând va trage la răspundere.

Să vă arate aceste „Hiene” demagogice, ce au realizat în viața lor, în această instituție? Opere nefaste!

Se simt usturați, pentru că Marius Bejan le-a spus ce le-a spus, și bine le-a spus; și suntem de acord cu domnia sa că, în a spune adevărul, se insultă?

Apoi vă vom arpoziționa noi cu fapte și lucruri din viața acestor turbați demagogi nerușinați și necuvincioși, cari au dus prin ziarul „Curentul” o campanie de înurăbire printre funcționarii p. t. t. făcând afirmații și presupuneri inexacte la adresa instituției P. T. T. și a conducătorilor ei.

Nu d-l C. Arsene, este în măsură să cunoască activitatea direcțiunii g-rale din ultimul timp, căci corifeii asociației p. t. t. cari îl alimentează cu fantezii, au tot interesul să revolte toată suflarea petetiștă, — revoltă — care ne-a obligat pe noi cei mai mulți petești, cari ne mai ocupăm și cu celălalt, să jurăm că nu vom mai ceti ziarul „Curentul” până când d-l C. Arsene, care este finanțat de acești demagogi nu va fi îndepărtat din fruntea acelei administrații.

Dacă, d-l Pamfil Șeicaru, directorul aceluia ziar, care după câte știm, este bun prieten cu d-l inginer Ion Pitulescu, directorul general al P. T. T., — nu va înțelege acest imperativ al funcționarilor petetiști și îl va menține mai departe ca colaborator pe d-l C. Arsene, — este treaba d-lui Pamfil Șeicaru.

Este inutil să adăugăm că, anul acesta în ziarul „Curentul”, s'a scris că omul acesta, fiu de țaran, cinstit și muncitor, s'a ridicat prin meritele și calitățile sale; iar astăzi tot acest ziar aduce atât discredit întru nimic întemeiat sau justificat, acestui nume care firește este un caracter solid, și se impune respectului și recunștinței noastre a tuturor funcționarilor p. t. t. pentru rarele sale virtuți; iar sufletul său trebuie smlus din modestul anonim în care s'a trudit să se implante.

Om înfept, tace și face, făurindatărea lucruri și fapte mari

și utile, în timp ce alții fac demagogie.

După cum v'am spus mai sus, că cine are un pic de dragoste pentru țara asta și cine înțelege să o servească cu credință, va fi de acord că, astfel de procedee din cale afară, sunt primejdioase. Nu este îngăduit nimănui, să ia cu ușurință atitudine în acțiuni ce comportă multă chibzuință și supună în circulație fel de fel de sunuri alarmante, neverificate.

Noi, toți funcționarii p. t. t. cinstiti, cerem izgonirea d-lui C. Arsene, care în loc să verifice la fața locului, fanteziurile furnizate de nemulțumii, cari s'au coalizat într-o așa zisă asociație p. t. t. s'a mulțumit cu tot ceia ce i s'a căutat, de aceste bufnile ale poștei.

Instituția Poștelor, a cărui importanță și utilitate este recunoscută nu trebuie pusă în discuție, căci este a statului — nu este, nici a Pituleștilor, nici a Marineștilor, nici a Petreștilor, nici a Neguleștilor, nici a Papliciștilor, nici a Bobceștiștilor, nici a Mihăileștilor, nici a Ioneștilor, Nicolesțtilor, Vasileștilor, etc., etc., ci a Statului.

De acum înainte dacă vom înțelege să tăcem, înțelegem să se înlăture ori ce acțiune „demagogică”, și să nu fim siliți să ne constituim și noi, într-o asociație a tineretului p. t. t. ca să arătăm noi, câți bani face fiecare dintre conducătorii — din așa zisa Asociație — ce se orijează în conducătorii asociației întregului personal p. t. t.

Este o jale și un scandal, când veți afla în curând trecuturile și apucăturile, precum și activitatea acestor mameluți halucinați, (banda Ghișă-Păun-Ruxandra — „Curentul”) naufragiază nădăjduitor în susținătorii, reformatorii și revendicatori ai problemelor funcționarilor petetiști, „dând comuni cate prin ziare că tot ceia ce înfăptuiește directorul general” este grație intervenției lor. Acești trâmbițași, cari lucrează cu unele oficialități, îi vom demasca tuturor funcționarilor p. t. t. și îi vom arăta în slujba cui sunt puși și uneltele lui sunt.

Deocamdată, domnule director, recușul ce vi l-am prilejuit cu zele de mai sus, însă dacă ni se va cere, vom fi forțați în a face genealogia fiecăruia și ereditatea acestor genii, în ordinea cronologică, căci reclamele trecutului depășește orice limită a pudorului, desfășurate în capul cărei Victoriei, în monumentală clădire a Palatului Poștelor.

Ai dumneavoastră, cu perfectă simț.

(Un grup de 600 petetiști).

Vasile Petrea

Durere

Cronica Literară

CEZAR PETRESCU: Cheia Visurilor, roman. EDITURA ADEVARUL: Nuvele inedite. SIMION STOLNICU: Pod eleat. Dr. C. MPEANU: Casa de întâlniri roman.

AM CUNOSCUR si am iubil odată un autor care amesteca atât nobil adevăr și atât veridică pătrundere în cele ce scria — în cărtile lui imi deveniseră aliment necesar în clipele de dușmănie față de tot, față de orice.

In zilele în care ploaia și înfrângerile imi intrau în suflet, mă cuprindea un soi de ascunsă voluptate la gândul că voi putea reciti paginile scrise de omul care a simțit ca mine, ca noi, și în plus, — har ascuns — a fost capabil să transcrie fără devieri și fără șoc lacrimogen, o durere de atâtea ori verificabilă în anonimul psihic al celor din mijlocul cărora a fost abstrasă, pentru a fi oferită publicului în formă plastică. In formă de artă...

Incepăturile literare ale d-lui Cezar Petrescu au fost urmările cu atenție pe care ti-o angajează mersul, pe pisc de prăpastie, al unei ființe de care te leagă viața și sângele...

„Intunecare”, „Scrisorile unui răzeș”, „Omul din vis”, „Aranca stima lacurilor”, apoi „Calea Victoriei”...

Aici Ion Ozun își propune să arivească, dela înălțimea mârșardei în care îl asvârlișe înfăptuirea — viemurația omească „de jos”. S'o descopere, cu răutate și sec și fără participare proprie, s'o împingă, forțat, la învelă...

Ceia ce a urmat, știm cu toții. Am asistat, cu inima strânsă, anj în șir, la groapa unui mort scump și la nașterea unui prunc lipsit de vlagă și de semnificație. Mai cu seamă de semnificație... Cezar Petrescu, scriitorul cu ochiul rece și cu simțirea congelată de intuirea verosimilă a unei vieți prea instabile pentru a te bucura de ea, prea tristă și cu o întocmeală prea statornică în direcția amurgurilor și a căderilor, pentru a-ți mai trece prin cap că s'ar putea modifica în vreun fel ruijul ei inexorabil — Cezar Petrescu, autorul cu puternice vocațiuni și cu neegalate corespondente în bemolii toamnăteci ai sufletului nostru, se pare că a barat definitiv calea către vechiul, către fostul creator.

In gând i-a intrat licoarea dulce a tihnei. Conceptul și decorul — de când cu „misromănișmul” — sunt simplificate până la transparent.

„Comoara regelui Dromichet”, „Baletul mecanic”, „Aurul negru”, „Duminica orbului” etc. slabe și parțiale reluări ale trecutului.

De astă dată „Cheia Visur. lor”...

Exceptând circa 15 pagini din primul capitol — ce-o fi vrând să însemne toată acea peripeție Măgară & Potolea, sfâșiată cu melancolie și cu romantică insurătoare? Și dece, odată mai mult, urechea făcută pâlnie la toate măruntășurile străzii, dacă nu doar pentru a face desigur un or situatii lipsite de arbore?

Când totdeauna ai crezut că viața are colorit cenușiu, dece să-i substituie, deodată, un alb de circumstanță, pe care simți bine că nu-l cunoști?

Despre d. Cezar Petrescu voi mai scrie.

Acum, am impresia că plâng pe catafalcul unui prieten...

S'AU DESCHIS PRAGURILE tuturor comparațiilor și discuțiilor cu ocazia volumului de nuvele inedite, apărut în editura „Adevărul” de ziua cărții. Este, această carte, mai mult decât o antologie. Sau, în orice caz ceva în clară de sensul strict al acestui cuvânt.

Douăzeci de autori, dintre care jumătate au fost mai mult ieri

decât există azi, laolaltă cu o bună parte dintre scriitorii care mușcă din prezent cu pofta înțelegătoare a tineretii și a talentului lor — și pe care cuprinderea sub acelaș arc de editură cu „cei-lalți” îi evidențiază mai mult decât îi stănjenește — iată de ce mi se pare că muchea acestui conglomerat de posibilități prezintă, indiferent de valoarea artistică a celor consemnate înăuntru, mai înainte de toate: un sens de document și un îndemn la cercetare.

În rebus să mai adaog că din întâlnirea atâtor unități ale literaturii noastre, am deprins o noțiune mai puțin aproximativă despre ceia ce încercăm și despre ceia ce suntem...

NE PARE RAU că nu suntem încă în posesia celorlalți doi poeți tineri, premiați și editați de editura Fundațiilor Regale.

Mai cu seamă că versul d-lui Simion Stolnicu este atât de distinct de acela al d-lor Baciu și Virgil Ghiorghiu... Distinct și anevoios.

Pe autorul „Punctului vernal” îl regăsim cu trăsăturile reschimbate în „Pod eleat”. Lui Simion Stolnicu aproape toată critica i-a fost ostilă. Nu însă în totul, pe drept. Noi nu luăm apărarea nimănui și nici nu ne închipuim războiul morilor de... presă, cu însemnările modeste din această cronică. Dar e bine să fim puțin onetși și să recunoaștem că scriitorul care dezbate și se luptă pentru un sens nou și propriu ste-și, merită, în orice caz, stima cuvenită omului care și-a dat seama că poezia nu se reduce la un proces de dulceagă versificare.

Și d. Stolnicu credem, e cinștit cu sine. Deși devine abstruz în multe dintre bucățile ce a tipărit.

Spargerea nopții dă întoideau, na însă, rod mai nou și mai proaspăt decât miezul de toată lumea priceput, al zilei... Mai cu seamă dacă acel moment, în viața sufletetească a d-lui Stolnicu, va coincide cu substituțirea unui plan o leacă mai heraclitian, celui c-leat, până la tăcerea totală, de astăzi... In spre acele țărături și sfătuim pe d. Simion Stolnicu să-și arunce viitorul pod...

NU ȘTIM DACA romanul d-lui dr. Câmpeanu pretinde să însemne mai mult decât o spovedanie în public. Spovedania unei întâmplări în care intervine un doctor savant pe care nevasta nu îl „pretuie” și care sfârșește, întocmai ca Dan al lui Vlahață și alți vreo câțiva... spre zeceri eroi, la casa de sănătate...

Care o fi, dragă Doamne, motivul acestui roman? „Geniu și nefericire”, sau „Femeia eterna poveste” sau „Cherchez la femme” sau...

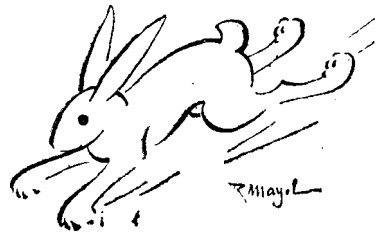
Iarși o să ni se reproșeze că scuipăm venin în loc să analizăm. Se poate. Cer iertare, pe această cale, și autorului și editorului. Eu rămân însă credincios ideii că numai marilor creatori le este dat să atace, cu succes, o tematică ce participă dela banal.

Iar tema pe care o rescrie d. dr. Câmpeanu a devenit cunoscută, la noi și pe aiurea, datorită unor școli întregi de creatori.

Și datorită izbucnirilor însângerate a cătorva genii...

Incât...

MIRCEA MATEESCU

Cărți. Probleme. Idei

Semnificația unei aniversări De necrezuta obrăznicie a d-lui Ion Anestin

Evocarea rândurilor de față desprinde din vraja de taină a trecutului, pe Vasile Pârvan, cel peste a cărui amintire, opt ani s'au așternut, grei și nesupărați. Aniversarea de săptămâna trecută, oficiată doar în sufletul câtorva credincioși ai Amintirii și în nesînchisirea integrală a „intelectualilor” noștri, își capătă o semnificație adâncă pentru vremea de azi. Denunță limpede dezertarea de lângă prețuirea celor eterne și îndepărtarea dela sensul inițial al vieții umane.

Ori, cum aniversările morților sânt încercări „de preamărire a celor pe veci adormiți, pentru a face prin asemănarea lor cu noi, lauda ori hula celor de azi” — vom reconstitui în câteva cuvinte miezul valorii sociale a operii lui Vasile Pârvan. Aceasta pentru a face din el, un precursor, către care trebuie să ne îndreptăm privirile și să ne orientăm, noi, cei tineri, — rezerva de muncă și progres a acestui neam.

Vasile Pârvan a fost un istoric-arheolog. Ca om de știință pune, prin opera sa, pe temelii strășnice ideea etnicului, cultul amintirii și monumentalul-constructiv. Istoria a însemnat o atitudine în fața lumii și a vieții. Pentru că istoria, serie undeva Pârvan, sistematizează formal (descriptiv), principiar (genetic) și interdependent (sintetic), devenirea, unduția și deflexiunile vieții omenesti individual, sociale și social-individualizate, luptătoare și creatoare. Opera sa istorică este apărarea reală a existenței noastre naționale. Iar cea filozofică, un imn dedicat amintirii, — reprezentat, prin memoriale și biografii, cari îndreptat îi serviau un chip de exprimare a propriilor gânduri asupra oamenilor și vieții.

Adăpat la culturile clasice și înarmat cu etica sacrificiului, Vasile Pârvan afirmă îndrăzneț că „istorie — adică evolutiv uman, popoarele trăiesc numai prin fapta precursorilor și revoltaților”.

Scoala superioară a Națiunii va avea, deci, scopul căutării tuturor acestor suflete chinuite în formulări de legi nouă, revolute, neliniștite. Prin ele și cu ele, cultura românească își poate căpăta finalitatea spiritualizării marelui organism social-politic și cultural-creator, care e Națiunea.

De aceea Pârvan a și emis formula unei culturi și selecțiuni, prin punerea la încercare a fiecărui individ. „Cine rezistă și da scânteie, concludă el, e vrednic să intre în confraternitatea Universității naționale. Cine este un simplu pietros brut, e dat înapoi în grămadă, spre a servi ca pavaj de șosea, pentru construirea drumului nou, către sferele de sus”.

În privința aceasta Pârvan este fără precedent în analizele culturii noastre. Depășindu-l chiar pe Eminescu. Desigur, nu înfirmăm cu nimic genialitatea lui Eminescu. A răsturnat și el, multe din opticele contemporanilor. Eminescu, ca și Pârvan pentru vremea sa, a construit cu jertfa propriei sale vieți, părți formidabile din temelia României moderne.

Dar, pe când Eminescu este numai o floare a sensibilității românești, Vasile Pârvan este un grănit al voluntarismului autohton. Prin Vasile Pârvan se manifestă, pentru întâia dată, sufletul laborios, puternic și călăt în suferință, al poporului nostru. Pârvan se adună și iz-

bucnește din suferința milenară a trecutului nostru istoric. Este răsvrătirea românismului, căleat atâtea veacuri în libertatea-i naturală. De aceea și regăsim într'insul sănătatea de spirit, robustețea și pătrunderea țăranelui dac.

Da! primese termenul „țaran” — cu toate că m'am revoltat împotriva lui, odată. Într'o cultură ca a noastră, rusticizată și păraginită de aristocrații — imitatori ai Occidentului putrezit, șade mai bine lui Pârvan să fie țaranul voinic și sănătos,

selipind de putere și de spirit, mare vizionar și înțelegător — iluminat al vieții, care cu încredere în puterea de creație a neamului său, pune mâna pe casma și fertilizează gânduri nouă, răsturnând brazde de lumină și progres.

Vasile Pârvan a fost sufletul creator care, inhibând în simtoate culpele și losurile înaintașilor, s'a așternut la muncă, fără gândul unei răsplățiri imediate, fără gândul vreunui rechizitoriu ci numai al unei construcții înfrigorate și tăcută, știind că desăvârșirea nu vine dintr'un examen continuu, ci dintr'un elan nestins. Pârvan a urit grămăzirea faptelor, pe simplul motiv că „dela fiecare din noi, nici nu rămân fapte. Acelea trec. Rămâne doar un răsunset, un ecu de armonie în alte suflete; și dacă imnul, ce l-am cântat noi în viață, a fost flumos și puternic, îl trec și alți suflete în alte generații. — Atfel se teneste curând după noi și ecolul cântecului nostru”.

E atâta frumusețe eroică în această renunțare la glorie și mărire, încât nu mă pot străpâni să nu transcriu un citat, care-i era atât de scump și care spune: „...renunțare deplină într'un măsura puterilor noastre, mângăiere cu visul supraomeneș al eternității, dar nu pentru a ne crede pe noi, oameni eterni, ci numai pentru a ne îndrepta mereu gândurile noastre și a ne hotări fațetele după vântul vechiticii; iată taina vieții omine. Fieea ne dă ca ajutor spre potolirea sufletului prea agitat de măririle omenesti, comparația între nimienicia noastră și maiestatea ei eternă”.

Concepția deose creatie a lui Pârvan este întemeiată, „nuș cum prea bine a spus și d. Al. Dima, pe o metafizică „ce dă oțerei o origină și un scop, dincolo de personalitatea umană, crețuită totus ca un purtător de cuvânt al divinității eterne”.

Vasile Pârvan mai rămâne în istoria culturii noastre și prin acul cult al unicității din creațiile lui științifice sau litera-

re. „Noi muritorii, afirma Pârvan, sântem mari, nu pentru găsierea unui gând într'o zi de noroc, ci pentru urmărirea într'o mie de zile și cu, și fără noroc, a gândului unic, care stă la temelia oricărei vieți creatoare...”

Momentul culminant al supremației ideilor lui Pârvan în cultura românească este intervalul 1924—1927. A năzuit, ca și Panait Istrati, într'o epocă a intelectualilor, sortită să ameliorizeze și să normalizeze viața socială și psihologică a neamului nostru. „Datoria vieții noastre”, lecția sa inaugurală la Universitatea din Cluj, — poate fi socotită ca un manifest de îndemn la fapte, care au rămas însă fără ecou în jur. Pârvan susținea că singura ameliorare și deci preservare în hotarele unei demnități primarumane, nu poate sta decât în ideea unei confraternități spirituale, netă. Această confraternitate va lucra numai cu realitatea unor stabilități psihologice milenare, ale sufletului ancestral. (Sufletul la care se raporta Pârvan era cel al țăranelui dacoromân). Acțiunea acestei confraternități trebuia să fie asiduă și purificatoare, nici de cum contemplativă. Supremul scop al unei atari cruciade sta în spiritualizarea marelui organism colectiv, care e Națiunea. Mijloacele trebuiau să fie de caracter social-cultural, isvorâte din idealismul național. Materialul omeneș activist, Pârvan îl selecționa prin rănirea la încercare a fiecăruia. Cine rezista și da scânteie era vrednic să intre în cruciada României de mâine.

Pentru Pârvan viața și-a avut un înțeles etic. Și cerea intelectualilor țării noastre sănătate sufletească și participare efectivă la viața activă a poporului. I a vrut preotii aspri ai unei religii de purificare, profesii ai unui timp îndepărtat de metehnele lumesti și imediat accesibil prin largul orizont al vederii istorico-filosofice. Vasile Pârvan a năzuit pentru o spiritualitate românească, ireductibilă și în același timp sprăjin al Națiunii pentru epocile de bejenie sufletească. El a tălmăcit contemporanilor, că civilizația singură este un grajd sistematic pentru vite, bine hrănite. Și că nu este o rânduire, în care să n'ăibă sufletul loc, — suflet, care în om este idee.

O orientare spirituală în dacismul profesat de Pârvan, a încercat acum câți a ani, GANDIREA, prin d. Nichifor Crai. Nic. Fruțașii vieții noastre spirituale începuseră să s'ntă momentul unei răsturnări, că în locul occidentalismului îmbrumutat, ne-ar sta mai bine un autohtonism, manifestat intransigent; în locul rezervei jurnalistice, o credință principală, nestrămutată și în locul contemplativității sterile, bucuria monumentalului, care usucă zidurile umede ale ruinii de lângă noi, înfiorându-le cu tabetul de optimism și viitor al hărniciei noastre. Toate aceste întrezăriri ale salvării, numai dacismul lui Pârvan le cuprindea. Mărturie a împământării lui este poezia lui Lucian Blaga, care prin exaltarea lui Zalmoxis, certifică influența Geticeii lui Pârvan.

Tineretul de astăzi își poate găsi un ax, nu în stilul sau rreocuparea lui Pârvan — ele fiind elemente personale, unice și nereproducibile. — Ci în forma acțiunii lui, în acea religie

Am arătat, acum două numere, cu suficiență jenă și tristețe, plagiatul d-lui Ion Anestin după Lucian Metivet. Repet cu jenă și tristețe, pentru că prin denunțarea asta sufletul din noi se convingea și mai tare, că sinceritatea, cinstea și originalitatea sânt elemente de negăsit în conștiința artiștilor noștri.

Punerea pe două coloane a d-lui Ion Anestin a surprins adânc, îndurerând. Și poate că totul ar fi reintrat, cu timpul, în normal, mulțumită uitării, care știe să cearnă pulbere opacă și cicatrizatoare peste toate ranle sau nedumeririle sufletului nostru. A intervenit o ieșire necuviincioasă a d-lui Ion Anestin, care ne desvăluie reaua d-sale cindintă și lipsă de tact în împrejurări, cari îi primejdiesc pielea. Astfel, în numărul de săptămâna trecută, al gazetei VREMEA, d. Ion Anestin spumegă o avalanșă de insulte periferice la adresa noastră, căutând cu ajutorul lui Anatole France și al dubioasei d-sale conștiințe artistice, SA SCUZE plagiatul, RECUNOSCANDU-L. Pentru noi, atitudinea asta a d-lui I. Anestin e suficientă și închidem ochii, ca niște oameni bine crescuți, la toate acele invective pe cari ni le aruncă, din neceazul că a fost prins în sac, cu o măță, care nu-i aparține.

Pentru hazul situației „marelui” nostru Anestin vom frunzării „apărarea” d-sale comentându-i toate argumentele în virtutea unor adevăruri recunoscute de toată lumea. Facem asta și pentru că ne place tare mult discuția publică, clară, fiindcă nu ne temem de ea nimeni dela această gazetă. Cu totul altfel stau lucrurile pentru cuiresa peccată a Vremei sau a d-lui Ion Anestin.

Cum își RECUNOAȘTE d-l Ion Anestin, plagiatul? Iată:

1. Mărmă că originalitatea a murit pe pământ de când s'au înmulțit scriitorii, victorji, muzicanții, ș. a. (sic!) „Degeaba ai spune amicului, serie d. Ion Anestin, că numărul conflictelor în teatru și literatură este limitat și că esențialul este tratarea iar nu subiectul — nu te va crede și pace”.

D. I. Anestin se întrecează pe degeaba, îl credem. Prin tratate în desen a unei tome a altuia nu înseamnă însă „copierea ei exactă, deci și ca psihologie și ca pointă, iar originalitatea să se rezume numai la semnătură. În literatură și teatru subiectul nu interesează, pentru că talentul reiese din interpretarea sufletescă a autorului, care are ocazia să se arăte personal. Un exemplu e *Francesca da Rimini*, tratată de atâția scriitori,

a construcției, acea înviersunare a gândului, care nu se dă bătut”.

Ar fi credem singura noastră orientare, ale cărei roade ne-ar aduce h'ncervărtarea generațiilor de mai târziu.

ALEXANDRU TALEX

ALEXANDRU ZAHARIA

A APĂRUT

COLECȚIA
AKADEMOS

264
PAGINI

ELEGANT
LEGAT

LEI
38

CODIN

DE
PANAIT ISTRATI

Mussolini față de Ab'sinia Buletin Intern Stat țărănesc?

Mulți își inchipue după o primă analiză, că politica agresivă dusă de d. Mussolini față de primitivul și pașnicul popor abisinian, este inspirată numai de considerente de prestigiu internațional sau de necesitatea unei diversivități de care ar avea nevoie regimul fascist.

De fapt motivele adevărate sunt altele.

În primul rând prestigiul internațional al Italiei Mussoliniene nu are nevoie de fapte războinice în Africa, pentru intimidarea unor anumite Mari Puteri și nici regimul mussolinian nu are nevoie de pre-o diversivitate războinică în afară, pentru paralizarea unor puternice curente anti-fasciste în Italia, deoarece aceste curente nu există.

Populația Italiei fiind în creștere puternică, anual circa 600.000 de italieni nemai putând fi hrăniți în mod normal de solul italian, Ducele are nevoie de teritorii noi. Dacă geologii italieni, dat fiind că subsolul abisinian nu a fost niciodată explorat, au anumite indicații care au contribuit poate în parte la hotărârea definitivă a lui Mussolini de a căuta acolo debușuri pentru surplusul populației italiene, aceasta nu este decât un detaliu.

Motivul adevărat, trebuie căutat în Germania. Ultimii doi ani au dovedit cu prisosință, că toate conferințele și pactele internaționale nu constituie un obstacol serios pentru un popor sănătos și puternic aflat în plină ascendență cum este poporul german. Cu toată opoziția violentă, dar platonice din partea marilor puteri, Germania a devenit din ce în ce mai independentă.

Problema supra-populației este și mai acută în Germania. Necesitatea obținerii de colonii redvine pentru Germania o chestiune vitală. Au Englezii și Francezii pre-un interes să retrocedeze Germaniei vechile colonii?

Desigur că nu, astăzi mai puțin când. Aci a intrat în acțiune prevederea politică a lui Mussolini.

Soluționarea problemei coloniale pentru Germania ar fi pu-

tut fi găsită printr-o înțelegere franco-britanică, prin care s'ar fi lăsat eventual Germaniei mâni libere în Abisinia.

Odată Germania, cu un picior în Abisinia, al doilea act ar fi fost necesitatea unei baze permanente în Marea Adriatică, deci soluționarea definitivă a problemei austriece, în sensul dorinței germane, față de considerentele adevărate a politicii italiene în Abisinia.

Pare-se că hotărârea lui Mussolini pentru cucerirea Abisiniei va intra foarte curând într-o fază activă. S'ar fi trimis, chiar, o armată puternică de circa 200 mii oameni, preoțzută cu tot utilajul ultra-modern. Comandantul forțelor expediționare ar fi desemnat în persoana Generalul Graziani, cunoscut din Tripolitania pentru energia sa excepțională. S'ar fi luat și toate măsurile, dat fiind lipsa de apă în Abisinia pentru o bună aprovizionare a forțelor expediționare italiene. Desigur că, operațiunea militară, pentru cucerirea unui teritoriu accidentat cu suprafața de circa 1.200.000 km. p., fără căi de comunicație, va întâmpina dificultăți mari.

Afară de importante sacrificii bănești nu trebuie uitată distanța între porturile italiene și coasta de nord-est a Africii și nici faptul că tranzitul obligatoriu italian este prin canalul Suez adică printr-o sferă controlată de Imperiul Britanic. Afară de taxa de 5 franci, aur de cap de om percepută pentru trecerea canalului Suez de către autoritățile engleze, rămâne de văzut ce atitudine va lua în ultima oră „Albionul” în legătură cu interesul vital al Imperiului Britanic în Egipt, deoarece izvoarele Nilului (un eventual control al fluvului) sunt situate pe teritoriul abisinian.

Apelul Abisiniei la Liga Națiunilor, a cărei membră este încă din 1923 nu va împiedica acțiunea lui Mussolini, care pare foarte hotărât să atingă prin subjugarea Abisiniei cele două feluri indicate mai sus.

S. L.

D. Gheorghe Tătăreanu a încercat din nou să pună în aplicare un vechi deziderat, adică așa zisa modificare a Constituției. S'a isbit iarăși de rezistența capricioasă a d-lui Dinu Brătianu. Război între d-nii Tătăreanu și Dinu Brătianu, armistiți și iarăși perioadă de sfârșit, intrigă și lucrături în care au intrat acești doi domni care conduc materiale și moralmente cu cenzură și starea de asediu această „fericită” țară.

Experimentul Manolescu-Strunga prelungit peste măsură datorită unor forțe invizibile a dat și el inevitabilul faliment. Cine știe în ce complicațiuni ar mai fi intrat România, dacă acest guvern neputincios ar fi de capul lui și dacă nu ar interveni întotdeauna ca un *Deus ex machina*, ministrul nostru de eteerie, d. Nicolae Titulescu, adevărat european, nepriceput de mulți agenți electorali și valeți, dar totdeauna la postul de comandă pe linia cea mare a adevăratului românism, politic și economic.

Acțiunea din ce în ce mai violentă, contra regimului, e din partea partidului Național-Țărănesc, astăzi incontestabil cel mai puternic din România. După multe incursiuni diplomatice, temporare reușite, d-nii Ion Mihalache, Iuliu Maniu, dr. Nicolae Lupu și Virgil Madgearu au dovedit la Brașov, Iași și Cluj că pe viitor asemenea operațiuni pe linii interioare nu vor mai reuși.

Spiritul clar, al omului neprițit de mulți, decât atât târziu în fine triumfat.

„Von der Partaien, Hass und Guns: verfolgt, Schrank sein Charakterbild in der Geschichte”

este dictonul, care după definiția lui Goethe arată pe Iuliu Maniu în adevărata lui lumină.

De aci, actualul regim va primi lovitură de grație.

Simpatia lui Gheorghe Brătianu în marele public crește mereu. După trecerea partidului zis Național-Liberal, astăzi la guvern în neagră opoziție, d. Gheorghe Brătianu va avea prilejul să profite în largă măsură, după urma greșelilor ireparabile comise de cei câțiva profitori după moartea regretatului Ion I. G. Duca.

Concursul dat de Mareșalul Avvrescu, șefului partidului liberal de mâine, adică d-lui Gheorghe Brătianu va contribui mult la accelerarea dărâmării actualului regim samavolnic.

Interesantă este strânsă colaborare la care au ajuns d-nii A. C. Cuza și Octavian Goga, sub drapelul unui partid Național-Creștin. S'ar putea oare realiza această dorință a milioanele de români sinceri, de a introduce și în România, în mod practic fără revolte și hauducisme, idealul acelor care militează pe flancul drept românesc, liber de influențe străine?

Depinde de atitudinea viitoare a d-lui Alexandru Vaidea Voievod. Să sperăm că influența românului sincer care este D. R. Joanițescu, va merge spre binel general, crescând.

Expediția d-lui Constantin Argetoianu în Basarabia, pe aceste călduri caniculare, are probabil un substrat: Sondaj sugerat, în vederea unei eventualități, conform principiului de bază a așteptărilor în general. Păreră noastră: „Ut desint vires, tamen est laudanda voluntas”.

Și acum câteva cuvinte în legătură cu activitatea inegalantă a unor, din fericire puțin numeroși, diplomați străini acreditați în România. Facem apel la judecata lor limpede, desbrăcată de vanitate și oportunism uman, rugându-i în interesul poporului român atât de xenofil, a juca „fair play”, integral, în folosul lor și al nostru.

SERGIU LECCA

În România reforma Statului se situează pe trei planuri: pe plan funcțional, Statul corporativ; pe plan etnic, Statul național; pe plan organic Statul țărănesc.

Pe deasupra tuturor acestor reforme *voluntare* stau imperativele Statului industrial, impuse pe de-o parte de factorii sociali și economici ai conjuncturii mondiale; iar pe de altă parte de necesitățile interne ale populației rurale, pentru care agricultura a devenit o ocupație complet nerentabilă. Privit din acest punct de vedere Statul țărănesc preconizat de d. Mihalache și tinzând la instaurarea unei cât mai confortabile așezări a vieții de la țară, apare ca un mare provizorat, necesar numai în măsura în care structura lui se va împleti cu începuturile unei adevărate activități industriale. Căci dacă e adevărat că Statul românesc viitor nu poate fi decât un stat industrial și că Statul industrial nu tolerează nici risipa de timp, nici lipsa de ingeniozitate și de rentabilitate din plugărie, caracteristice stărilor rurale, (Europei B. ar spune d. Delaisi) atunci nu văd cum România își poate găsi echilibrul economic prin extinderea și permanentizarea unui sistem generos poate, dar cu totul nerentabil.

D. Mihalache a enunțat scopul Statului țărănesc astfel: ridicarea satelor la nivelul orașelor. Lăsând la o parte faptul că la orașe adeseori e mai multă mizerie decât la sate, se pune însă chestiunea mijloacelor prin care se poate îndeplini această ridicare a satelor. Căci nu e destul a spune ce vrei, trebuie numaidecât să arăți și cum înțelegi să realizezi ceea ce vrei.

Statul țărănesc e o formulă vagă. Vagă pentru că în domniul Mihalache a mai rămas o considerabilă doză atavică de țărănișm pur, adică de spirit de clasă, care se manifestă mai sentimental, decât îi este îngăduit unui om politic. Evident că latura socială a Statului țărănesc poate să formeze obiectivul străduințelor oricărui patriot constructor.

Trebuie igienă, trebuie cultură, trebuie gospodărie, trebuie îndrumători la sate. Însă chiar dacă toate acestea, ar fi îndepl-

nite, problema pauperizării tot nu e rezolvată. Pe de altă parte nu se poate realiza nimic fără o condiție economică mai bună. Or tocmai această perspectivă a condiției economice lipsește din programul d-lui Mihalache: adică fondul. Ceea ce îl face să fie asemenea planurilor iluzorii a castelor din Spania.

Pentru ca bunele intenții care sălășlesc în sufletul dsale, — și pe care i le suspectăm — să prindă consistența creației trebuie ca în primul rând d. Mihalache să uite că este țaran. Să uite că este țaran nu pentru a deveni ciocolă, ci pentru ca lărgindu-i-se orizontul preocupărilor, redus astăzi la o singură categorie profesională, chiar dacă ea înglobează 70% din populația țării, să-și poată da seama că soarta unui neam nu poate fi legată de o singură categorie de cetățeni și rezolvată înăuntrul unei indeletniciri, chiar când această indeletnicire este pitorească și tradițională. Pentru aceasta însă țărănișmul trebuie dizolvat în românism. Atunci abia se vor putea pune în valoare toate resursele acestui neam și nu se va mai putea vorbi că 70% din populația țării — țărani — o duc rău ci că soarta a 90% din locuitorii României trebuie îndreptată, indiferent cine sunt și ce ocupație au.

Faptul că dispunem de atâtă sol agricol nu înseamnă că ocupația noastră trebuie să fie exclusiv agricultura iar Statul să fie țărănesc. Solul ne este un avantaj în plus, o rentă. A ne rezema numai pe folosul adus de această rentă înseamnă a ne rezema la sărăcie, căci în nici un caz nu poate să trăiască bine un popor când 70% din cei care-l alcătuiesc lucrează numai 3-4 luni pe an, într-o ocupație nerentabilă. România viitoare are datoria să instaureze munca și apoi să și-o valorifice. În acest scop la început trebuie dezvoltată industria casnică și apoi să se creeze mari stabilimente industriale, funcționând chiar și în regiile de Stat, cât timp inițiativa particulară nu s'ar manifesta.

Transformarea structurii economice românești trebuie să fie pe primul plan al preocupărilor de reformă a Statului.

M. GHEORGHIU

Cum se apără invertiții

În fața articolului „Conducători ai Gârzei de Fier, homosexuali” din numărul trecut, în care se arăta cu probe scrise, mocirla imorală în care se sbat unii din membrii Gârzei, am observat cu scârbă o tăcere mor-

mântală, o consimțire în masă.

În loc să vedem venind epurarea îndepărtarea elementelor murdare, am văzut pactizare și deci aprobarea mutuală a invertitului.

Toți gardiștii, cu mutrele pieșnind de furie neputincioasă s'au apucat să se apere... rupând afișele dela chioscari.

Depozitarul dela Galați ne-a telegrafiat că i s'a întâmplat la fel.

Strășnică apărare. Ce rușine. Ce murdari. Mici și neputincioși credeau că și pot ascunde murdăria sexuală rupând afișele denunțătoare.

Noi așteptăm altceva. Noi vrem să se judece în fața instanțelor în drept acest caz. N'au curajul? Se tem că la proces am veni cu probe zdrobitoare în toate direcțiile?

Iar ce e mai caraghios e „înfierea trădătorului Mihail Stelescu” publicată într-o fițuică basarabeană. Injurii și călomnia de

om prost crescut la adresa scrierii plină de bună cuvântă și de adevăr a directorului nostru INTREBAM PENTRU A MIA OARA, CE A TRADAT MIHAIL STELESCU? SA SE ARATE, DOVADA.

Să nu ni se spună că nu ar unde. În cele 4-5 fițuici, scrises lamentabil și cu retorisme, așteptăm să vedem apărind odată dovezile pe cari adevărații trădători, ezită să le publice fiindcă nu au ce.

Cu un adversar, care are unde răspunde, tăcerea lui înseamnă consimțirea că de ceace îl acuzi, e sdrobitor de adevărat.

CRUCIADA
REVISTA LITERARA SI CULTURALA

Gazeta săptămânală
Redacția și Administrația
str. Emil Costinescu, 17
București, 6.
Telefoane: Direcția 4-29-69
Administrația: 3-25-27.
Tipografia 4-28-86
Abonamentul anual 100 lei
Muncitorii și studenții 75 lei
Instituții și autorități 1000 lei
În străinătate 500 lei
Manuscrisele nepublicate se arde
Redactor șef:
Alexandru Talex

CARNET

Necrolog pentru Traian Iuga...

„Elevul Traian Iuga în clasa VII-a a liceului internat din R.-Sărat și-a pus capăt zilelor trăgându-și două focuri de revolver în tâmpla dreaptă. Moartea i-a fost fulgerătoare. Elevul s'a sinucis pentru că a fost lăsat repetent”.

Deci un nou caz. Au mai fost până acum — numai în anul acesta — vreo zece. Și toate la fel. O scrisoare, un glonț și moartea... Apoi, ziare, anchete și autopsii. În loc ca să se întoarcă cu bucuria în brațe în satul în care îl așteptau vacanța și părinții elevul Traian Iuga din clasa VII a liceului din R. Sărat s'a dăruit întunerecului și veșniciei...

În nici o țară din lume legiuirea școlară nu e atât de tâmpiță ca în țara românească. Zece de materii, zece de cărți, zece de examene. Școala românească e infiorător de stranie... Este, dacă vreți, o școală de dresaj, în care elevul învață să facă sluj în fața profesorului și din care ese indobitocit și năuc. Pentru că școala românească e unică în felul ei. Și este unică pentru că prin felul cum e organizată și dirijată se dovedește a fi atât de departe de viață încât aduce mai lute cu un cimitir decât cu o școală... În școala românească vremea merge cu o sută de ani în urmă... Acolo ne gasim încă în timpul caftanelor, al alviței și al hanului lui Manue... Aclimatizarea școlii la mediul și la ceasul de față este o chestiune atât de tipică prezentă încât numai capul domnului C. Angelescu o poate ignora... După

ce și-a luat bacalaureatul elevul român devine ori un ratat, ori un politic, ori criminal... Iar școlărița ori se întoarce la coada crăciței, ori se sinucide, ori se face studentă — adică femeie de stradă.

Vedeți, un singur om a înțeles școala noastră. Profesorul Iorga. Și, mai demult, Haret.

Domnul doctor Angelescu e departe de realitate... Domnia sa, deși prin definiție se consideră ca omul școlii, este un exemplar foarte ciudat. Domnul Angelescu e doctor și proprietar de pazine cu valuri. Este multimilionar și reumatic. Dar numai om al școlii nu e. Ministrul, da. Om însă, nu. Domnul Angelescu probabil că are păr pe creier... Probabil că, în orele libere mestecă gumilastic... Altfel nu ne putem explica deloc incompetența asta totală pe care o dovedește. Și asta este un lucru foarte trist...

...În țara românească mor învățătorii de foame... În țara românească elevii mănuesc revolverse în loc de tocuri și scriu cu sânge, pe tâmpile, ceiace ar trebui să scrie cu cerneală pe caete... La sfârșit de an, în vacanță, elvii fac scrisori de adio în loc să facă poezii... Și d. Angelescu este ministrul școlii, în loc să fie — cum ar trebui — îngrijitor la bazinul cu valuri „Lido”, al cărui proprietar este... Traian Iuga, pentru serbarea ta de fine de an, revolta rândurilor mele să dea Dumnezeu să fie coroană și diplomă...

ION-AUREL MANOLESCU